

Posudek rigorózní práce

Téma práce: Směnečný protest

Autor: Mgr. Ivona Čtvrtečková

I. Směnečná protestace patří těm oblastem, které jsou v naší odborné literatuře podrobně zpracovány. Volba tohoto tématu proto nebyla odvážným počinem, neboť autorka mohla vycházet z řady publikací věnovaných této oblasti. Tato výhoda je však současně nevýhodou, která se bohužel projevuje v části textu. Ten je totiž v některých pasážích jen repetitoriem odborné literatury bez vlastního názoru autorky. Objevují se také řady citací jednoho literárního zdroje v řadě.

Výsledný dojem ze spisu je však nakonec spíše pozitivní. Produktem autorčina úsilí je přehledně sepsaná práce, která podle mého názoru z hlediska obsahového i formálního splňuje úroveň rigorózních prací. Poznatky a znalosti získané při zpracování spisu, autorka jistě využije ve své budoucí praxi.

II. K obsahu práce lze uvést následující připomínky a upřesnění:

V úvodním vymezení předmětu práce autorka uvádí, že „jelikož lze předpokládat, že pro mnohé nebude orientace v problematice směnečného práva zpočátku zrovna lehká, bude pro její usnadnění nejprve obecně pojednáno o směnečném právu jako takovém“. Lamentace nad obtížností směnečného práva považuji za relikt 90. let, který dnes není obhajitelný. Směnky jsou dvacet let intenzivní součástí obchodní praxe i reflexí doktríny, je jim věnována dostatečná pozornost v řadě ucelených publikací.

Obecnější pasáže o směnečném právu jsou proto v rigorózní práci zbytečné; nejde přeci o skripta určené pro začátečníky v raných dobách renesance směnečného práva v České republice – takový cíl autorka u rigorózní práce ani mít nemůže. Volbou redundantních obecných výkladů byly konzumovány stránky na úkor přínosnějších stran. Jinak řečeno, psát (a číst) úvodních dvacet stran bylo ztrátou času jako pro autora, tak pro oponenta; autorka v nich nepřináší nic nového a s tématem práce nemají přímou souvislost.

Naopak je třeba ocenit pasáže, kterým se obvykle doktrína směnečného práva obvykle nevěnuje (např. kvůli přesahům do veřejného práva). Na str. 28 autorka např. rozebírá důsledky skutečnosti, že směnečná protestace je prováděna v rámci přenesené působnosti státu. Na to pak v závěru navazují obecnější zajímavé úvahy týkající se odpovědnosti protestačních orgánů zejména z důvodů odmítnutí protestace (na str. 91 an.). Uvedené části spisu považuji za nejprínosnější.

Jak se autorka staví k možnosti určení platebního místa údajem obce (bez dalších identifikačních údajů, např. PSČ) v případě, že obcí daného názvu je na území České republiky více? Autorka by mohla v rámci ústní obhajoby své práce sama – bez pouhého odkazu na názor z odborné literatury (R. Chalupy) - formulovat vlastní závěr.

Jak autorka uvádí na str. 69 an. „šetření protestního orgánu je splněno, dotáže-li se na umístění prezentačních prostor u příslušného orgánu obstarávající danou evidenci“. Tímto orgánem by podle autorky mohl být zejména obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, registr ekonomických subjektů, orgán vedoucí evidenci osob nezapsaných v obchodním rejstříku jako je kupříkladu Ministerstvo kultury, Ministerstvo vnitra, policejní orgán či odbory správy příslušných orgánů místní správy vedoucí evidenci obyvatel apod. Má protestační orgán za povinnost využít všech uvedených zdrojů?

III. K formálním aspektům práce: V práci se objevují překlepy – autorka se jim při větší péči mohla vyhnout. U některých citací si nejsem jist jejich korektností (pozn. pod čarou č. 44 na str. 25). Někdy autorka poněkud vybočuje z odborného stylu („Z tohoto důvodu se nemusí indosant bát, že proti němu bude majitel směnky uplatňovat svá postižní práva“, str. 90). Způsob podání není jednotný v celé práci: autorka v celém spise kombinuje *ich* formu a *pluralis majestatis*.

Je škoda, že autorka nepracovala se zahraničními zdroji. Vzhledem k unifikaci dosažené v rámci ženevského modelu se komparace se zahraniční judikaturou nabízí. Omluvou autorky není ani případná jazyková bariéra: k dispozici jsou i slovenské prameny, např. vynikající komentář autorů Kyzlinka a Spišiaka (byť je tato publikace staršího data).

Závěrem k formálním stránkám spisu uvádím, že jsem provedl kontrolu práce systémem kontroly plagiátu (aplikace v rámci informačního systému Masarykovy univerzity) a neshledal jsem podobnost s žádným dokumentů uložených v IS.

IV. Pokud pro to dále bude prostor, mohla by se autorka v rámci ústní části obhajoby zabývat krom výše uvedených otázek také smyslem a účelem protestací povinnosti *de lege ferenda* (i přes rizika odklonu od „ženevského“ modelu).

Má podle ní tato povinnost v dnešních podmínkách ještě význam (když řada směnek je opatřena doložkou „bez protestu“ a ceremoniální osvědčování prostřednictvím protestačních orgánů je věřiteli pojmáno spíše jako zbytečná administrativní a časová zátěž, které se snaží relativně úspěšně vyhýbat)?

V. Posuzovaná práce osvědčuje schopnost autorky osvojit si specifické odborné téma a podat je způsobem adekvátním úrovni rigorózních prací. Je škoda, že autorka nenalezla více odvahy pro formulaci vlastních stanovisek – talent pro to rozhodně má (srov. např. str. 51-52 věnovanou platnosti směnky či její závěry na str. 86 věnované perkvizičním protestům).

I přes některé výše uvedené výhrady doporučuji spis „Směnečný protest“ autorky Mgr. Ivony Čtvrtníčkové k obhajobě a navrhuji, aby byl po úspěšném absolvování ústní části obhajoby a složení rigorózní zkoušky udělen autorce titul „JUDr.“.

V Brně, dne 7. 12. 2010

doc. JUDr. Josef Kotásek, Ph.D.

Masarykova univerzita

Právnická fakulta

Katedra obchodního práva